

PATVIRTINTA

Šakių „Varpo“ mokyklos direktoriaus

2026 m. vasario mėn. 19 d. įsakymu Nr. V-20

ŠAKIŲ „VARPO“ MOKYKLOS MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, UGDYMO IR ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMO ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo ir švietimo pagalbos teikimo organizavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato mokinių, turinčių ugdymosi ir (ar) specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo ir švietimo pagalbos teikimo įgyvendinimą, ugdymo organizavimo modelį, bendrojo ugdymo programų pritaikymą Šakių „Varpo“ mokykloje (toliau – Mokykla).

2. Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo ir švietimo pagalbos teikimo prieinamumą užtikrina Mokyklos savininko teisės ir pareigos įgyvendinanti institucija (dalyvių susirinkimas). Organizuojant mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo ir švietimo pagalbos teikimą vadovaujamas nediskriminavimo ir lygių galimybių principu, įtvirtintu Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatyme, Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, taip pat atsižvelgiant į atitinkamas Jungtinių Tautų asmenų su negalia teisių konvencijos nuostatas.

3. Mokykloje mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymas organizuojamas vadovaujantis Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 768 „Dėl Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių patvirtinimo“, Priėmimo į valstybinę ir savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklą mokyti pagal priešmokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo programas, ikimokyklinio ugdymo mokyklą mokyti pagal priešmokyklinio ugdymo programą kriterijų sąrašą, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. sausio 24 d. įsakymu Nr. V-78 „Dėl Priėmimo į valstybinę ir savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklą mokyti pagal priešmokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo programas, ikimokyklinio ugdymo mokyklą mokyti pagal priešmokyklinio ugdymo programą kriterijų sąrašą patvirtinimo“, ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimą, nustatyta tvarka.

4. Švietimo pagalba mokiniams teikiama vadovaujantis Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. V-547 „Dėl Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1228 „Dėl Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo asmenims tvarkos aprašo patvirtinimo“, Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikams ir mokiniams tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2016 m. lapkričio 2 d. įsakymu Nr. V-950 „Dėl Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikams ir mokiniams tvarkos aprašo patvirtinimo“, Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. rugpjūčio 22 d. įsakymu Nr. V-898 „Dėl Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašo patvirtinimo“.

5. Mokyklos įsipareigojimai užtikrinti mokinio ugdymą ir švietimo pagalbos teikimą bei mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) įsipareigojimai užtikrinti mokinio dalyvavimą ugdymo ir jam teikiamos švietimo pagalbos procesuose, atsižvelgiant į mokinio ugdymosi ar specialiuosius ugdymosi poreikius, įteisinami mokymo sutartyje.

6. Apraše vartojamos sąvokos atitinka Jungtinių Tautų asmenų su negalia teisių konvencijoje,

Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatyme ir Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS

MOKINIŲ, TURINČIŲ UGDYMO SI IR (AR) SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, UGDYMO IR ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMO ĮGYVENDINIMAS

7. Ugdymo ir švietimo pagalba mokiniams, turintiems ugdymosi ir (ar) specialiųjų ugdymosi poreikių, teikiama trimis lygmenimis: mokyklos, savivaldybės, nacionaliniu.

8. Pirmasis lygmuo – Mokyklos. Šiame lygmenyje Mokyklos Vaiko gerovės komisija (toliau – VGK), vadovaudamasi Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių vertinimo, ugdymo pritaikymo ir (ar) reikalingos švietimo pagalbos skyrimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. V-928 „Dėl Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių vertinimo, ugdymo pritaikymo ir (ar) reikalingos švietimo pagalbos skyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, atlieka mokinio pirminį ugdymosi poreikių vertinimą, kai mokiniui kyla sunkumų mokantis. Mokyklos vadovas, atsižvelgdamas į mokyklos VGK rekomendacijas, skiria mokiniui reikiamą švietimo pagalbą, vykdo stebėseną dėl mokiniui teikiamos pagalbos veiksmingumo. Mokiniais, kuriems nustatyti specialieji ugdymosi poreikiai, švietimo pagalba teikiama pagal pedagoginės psichologinės tarnybos (toliau – PPT), švietimo pagalbos tarnybos, atliekančios pedagoginės psichologinės tarnybos funkcijas (toliau – ŠPT), rekomendacijas.

9. Kai, teikiant pirmojo lygmens (Mokyklos) pagalbą ugdymo procese, mokiny, ugdomas pagal pradinio ir pagrindinio bendrojo ugdymo programas, individualaus ugdymo plane (toliau – IUP), kurio sudėtinė dalis yra pagalbos vaikui planas (toliau – PP), ar mokiny, ugdomas pagal ikimokyklinio ugdymo programą ir priešmokyklinio bendrojo ugdymo programą, – nedaro PP užsibrėžtos pažangos ar nėra galimybės reikalingą pagalbą teikti visa apimtimi (Mokykloje trūksta švietimo pagalbos specialistų ar jų kompetencijos tam tikroje srityje yra ribotos), teisės aktų, reglamentuojančių ugdymo ir švietimo pagalbos mokiniams teikimą, nustatyta tvarka mokiny, mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) ar Mokykla (mokyklos vadovas, atsižvelgdamas į mokyklos VGK rekomendacijas), kurioje ugdomas mokiny, turintis ugdymosi ir (ar) specialiųjų ugdymosi poreikių, dėl reikalingų paslaugų kreipiasi į antro lygmens (savivaldybės / regiono) institucijas, nurodytas Aprašo 10 punkte. Jei yra reikalingos tikslinės pagalbos konsultacijos dėl regos ar klausos sutrikimų turinčių mokinių ugdymo organizavimo, mokiny, mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) ar Mokykla dėl reikiamos pagalbos gali kreiptis į trečiojo lygmens (nacionalinio) institucijas, nurodytas Aprašo 12 punkte.

10. Antrasis lygmuo – savivaldybės / regiono. Šiame lygmenyje ugdymo ir švietimo pagalbą teikia PPT / ŠPT, Centrai, tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorius, savivaldybės VGK.

11. Esant sudėtingiems atvejams dėl mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių vertinimo, ugdymo pritaikymo ar švietimo pagalbos teikimo ir (ar) reikalingos tikslinės pagalbos, teisės aktų, reglamentuojančių šių paslaugų teikimo organizavimą, nustatyta tvarka mokiny, mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) ar Mokyklos, kurioje ugdomas specialiųjų ugdymosi poreikių turintis mokiny, vadovas dėl reikalingų paslaugų kreipiasi į trečiojo lygmens (nacionalinio) institucijas, nurodytas Aprašo 12 punkte.

12. Trečiasis lygmuo – nacionalinis. Šiame lygmenyje ugdymo ir švietimo pagalbą teikia: „Diemedžio“ ugdymo centras, Lietuvos aklių ir silpnaregių ugdymo centras, Lietuvos kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų ugdymo centras, Lietuvos įtraukties švietime centras.

III SKYRIUS

UGDYMO ORGANIZAVIMO MODELIS

13. Mokiniai, turintys ugdymosi ir (ar) specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdomi bendrojo ugdymo klasėse. Rekomenduojama bendrojo ugdymo klasėje, jungtinėje klasėje ugdyti ne daugiau

kaip 3 (tris) mokinius, dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų turinčius didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, o mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, skaičius neviršytų penktadalio tos klasės bendro mokinių skaičiaus.

14. Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo (mokymo) organizavimas vykdomas taikant visiškos įtraukties modelį, kai kitų švietimo pagalbą teikiančių asmenų (švietimo pagalbos specialistų, mokinio padėjėjų ir kt.) pagalba siejama su pastoliavimu, padedančiu mokiniui derinti asmeninius mokymosi tikslus su klasės (grupės) mokymosi tikslais:

14.1. visiškos įtraukties modelis – ugdymas (mokymas) ir švietimo pagalba įgyvendinami bendrojo ugdymo klasėje pagal bendrojo ugdymo ar pritaikomas bei individualizuojamas bendrojo ugdymo programas;

15. Ugdymo procesą, kai bendrojo ugdymo klasėje ugdomi mokiniai, turintys nedidelių ar vidutinių specialiųjų ugdymosi poreikių, gali vykdyti vienas mokytojas arba mokytojas, dalyvaujant švietimo pagalbą teikiančiam asmeniui, arba daugiau kaip vienas mokytojas.

16. Ugdymo procesą, kai bendrojo ugdymo klasėje ugdomi mokiniai, turintys didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, vykdo arba mokytojas, ugdymo procese dalyvaujant švietimo pagalbą teikiančiam asmeniui, arba daugiau kaip vienas mokytojas.

IV SKYRIUS

UGDYMO IR MOKYMO PROGRAMŲ PRITAIKYMAS

17. Mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, PPT rekomendavus, ugdymas organizuojamas pagal pritaikomas ar individualizuojamas bendrojo ugdymo programas, vadovaujantis Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių vertinimo, ugdymo pritaikymo ir (ar) reikalingos švietimo pagalbos skyrimo tvarkos aprašu.

18. Mokykla pritaiko ugdymą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, vadovaudamasi PPT / ŠPT išvadomis ir rekomendacijomis, atsižvelgdama į nustatytus mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius ir atliepdama mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) lūkesčius. Kiekvienam mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, Mokykla rengia IUP ar PP, apimančius pagalbą ugdymo procese ir kitų švietimo pagalbos specialistų teikiamą pagalbą, didinančią ugdymo veiksmingumą.

19. Mokinys, turintis specialiųjų ugdymosi poreikių dėl intelekto sutrikimo, ugdomas pagal pradinio ugdymo, pagrindinio ugdymo individualizuotas programas.

20. Pagal pritaikomas formaliojo švietimo programas – bendrojo ugdymo programas – besimokantys mokiniai jas gali baigti per trumpesnę ar ilgesnę laiką, negu nustatytas švietimo, mokslo ir sporto ministro tvirtinamuose bendruosiuose pradinio ir pagrindinio ugdymo planuose, gali mokytis su pertraukomis.

21. Mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų, pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo užduoties formos, vykdymo ir vertinimo instrukcijų pritaikymas vykdomas pagal Nacionalinių mokinių pasiekimų, pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimų ir valstybinių brandos egzaminų pritaikymo mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. lapkričio 29 d. įsakymu Nr. V-1345 „Dėl Nacionalinių mokinių pasiekimų, pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimų ir valstybinių brandos egzaminų pritaikymo mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, tvarkos aprašo patvirtinimo“.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22. Asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu ([ES](#)) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva [95/46/EB](#) (Bendras duomenų apsaugos reglamentas), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu,

duomenų valdytojų patvirtintais ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais asmens duomenų apsaugą ir tvarkymą. Asmens duomenų tvarkymo tikslas – mokinių ugdymo ir švietimo pagalbos jiems teikimo organizavimo procedūrų užtikrinimas. Duomenų subjektų teisės įgyvendinamos duomenų valdytojo, į kurį kreipiamasi, nustatyta tvarka, vadovaujantis Bendroju duomenų apsaugos reglamentu.

23. Dokumentai saugomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymu ir Lietuvos vyriausiojo archyvaro nustatyta tvarka.
